

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Her tür ekonomik faaliyette esas amaç insanın refahı ve mutluluğudur. Bu nedenle yapılacak yatırımlar ve uygulamaya konulacak ekonomik programlar bu açıdan değerlendirilmeli ve kamu yararı birincil ilke olarak seçilmelidir.

Anayasamızın 168 inci maddesine göre; "Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır." Yine Anayasa'mızın 44 üncü, 45 inci, 63 üncü ve 169 uncu maddelerinde toprağın verimli olarak işletilmesini korumak ve geliştirmek, erozyonla kaybedilmesini önlemek, tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarih, kültür ve tabiat varlıkları ve değerleri ile ormanların korunması için Devlete görevler verilmektedir. Anayasa'nın 56. Maddesinde ise "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir." denilmektedir. Bu nedenlerle, Anayasamızın ilgili hükümlerine aykırı olarak çevrenin ve insan sağlığının göz ardı edilerek maden araştırma ve işletme çalışmalarının yürütülmesi kabul edilemez.

Manisa ilinin Akhisar ve Gördes ilçesi ile Balıkesir ilinin Sındırgı ilçeleri arasında yer alan Tavşan Alanı mevkiinde META Nikel Kobalt Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından yapılacak Nikel Rafinerisinin ÇED Raporu işletmenin insan sağlığına, çevreye ve doğaya vereceği zararlara rağmen onaylanmış ve işletmenin 2013 yılında hayata geçmesi planlanmıştır. 25 yıl sürecek projede açık ocaklar, üretim tesisleri, pasa ve atık depolama alanları, kireç taşı ve kil ocakları bulunacak, toplamda 225 milyon dolar yatırımlı projenin sonunda 250 bin ton nikel ve 20 bin ton kobalt tuzu üretilmektedir. Projenin yıllık geliri 191 milyon dolar ve proje sonunda işletmenin toplam geliri yaklaşık 4,5 milyar dolara ulaşacak ve 2,4 milyar dolar net kar elde edilecektir. ÇED Olumlu Raporu bu ekonomik çıktıyı olumlu bir şekilde değerlendirse de, uzun zaman zarfında, tekrardan yerine getirilemeyecek olan insan sağlığı ve doğadır. Ekonomik kar ile takas edilen şey insanın refahı ve onun mutluluğudur.

Nikel madeninin ağır metaller sınıfında olduğu düşünüldüğünde çevreye ve insan sağlığına vereceği zararlar açıkça görülebilir. Yapılan araştırmalar da Nikel madeninin insanlarda mide, akciğer, burun ve sinüs kanserine yakalanma riskini artırdığını, kronik bronşit ve akciğer yetersizliğine neden olduğunu göstermektedir. İşletmede kullanılacak kimyasallar içerisinde en önemlisi sülfürik asittir. Üretim süresi boyunca günde 1000 ton, yılda 350.000 ton ve 25 yılda 8,75 milyon ton sülfürik asit kullanılacaktır ve bu rakam çok yüksektir. Sülfürik asit tesislerinin önemli etkilerinden biri de asit sisidir. Asit sisi kolayca solunum yollarına ulaşmakta ve akciğer kanserine neden olmaktadır. Özellikle çocuklarda solunum yolu enfeksiyonu başta olmak üzere çeşitli iltihaplanmalar ve bağışıklık sisteminin zayıflaması gibi sağlık sorunlarına sebep olmaktadır. Sahada %2,5 oranına varan arsenik bulunmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü 1993 yılında sulara arsenik için izin verilen maksimum düzeyini 10 mikrogram/litre olarak revize etmiştir. Manisa ilinin Kayacık Kasabasında Haziran 2011 tarihinde içme sularında yapılan tahlil sonucu bu değer 25,9 olarak çıktığı görülmüş ve suların içilemez ve kullanılamaz olduğu Manisa İl Sağlık Müdürlüğü'nce Kayacık Belediye Başkanlığı'na bildirilmiştir. Arseniğin sağlığa olumsuz etkileri 200 yıldır bilinmektedir. Arsenik sürekli alındığında kanser riski oluşturmakta, çeşitli cilt hastalıkları ve deri kanserlerine neden olmaktadır. Aynı zamanda başta arsenik olmak üzere ağır metallerin yeraltı sularına karışması çok çeşitli sağlık sorunlarına yol açacaktır.

İnsan sağlığını etkileyecek bu faktörlerin yanı sıra projenin çevreye ve doğaya vereceği zarar çok yönlü olacak ve uzun vadede sosyo-ekonomik koşullar yöre halkı için olumsuz boyutlara ulaşacaktır. Bölgede işletme sonucu ekosistem yok olacak, yüz binlerce ağaç kesilecektir. Ocaklar, taşıma ve depolama yerleri ile öğütme tesisinden yayılacak tozlar, yayıldığı yerlerde yağışlarla yüzey ve yeraltı sularına karışacaktır. Atık depolama tesisinden sızacak sularla yüzey ve yer altı sularına kimyasal atıkların ulaşması, kaza durumlarında bu zararın çevreye yayılmasına sebebiyet verecektir. Her türlü kimyasal ve doğadan serbestleştirilmiş ağır metal ve metallerin yüzey ve yer altı sularına erişmesi sonucunda doğacak kirlenme kuzeyde Sındırgı, güneyde ve batıda da Gediz havzası ve ovalarındaki yer altı ve yüzey sularını tehdit etmektedir. Bu durum yöredeki yerleşim yerleriyle birlikte Gördes, Akhisar ve Sındırgı İlçelerinin içme sularında kirliliğe neden olacaktır. Maden alanı,

yapımı tamamlanarak su verilmeye başlanan Gördes Barajı ile yapılması planlanan Çağlayan ve Bağlamış Barajlarının su toplama havzalarının içinde bulunmakta olup 3 milyon nüfuslu İzmir'in içme suyunu da tehdit etmektedir. Proje için yılda 1,5 milyon ton su kullanılacaktır ve bu rakam 50 lt/sn üzerinden ortalama bir hesaplama ile 20.000 nüfuslu bir kentin içme ve kullanma suyuna eşdeğerdir. Atık Depolama Tesisi'nin her ne kadar ÇED olumlu raporunda ve firma yetkilileri tarafından yapılan açıklamalarda son teknoloji ile yapıldığı belirtilse de olası bir depremde ya da diğer doğal afetlerde çevreye önlenemez zararlar vereceği açıktır. Proje aynı zamanda bölgede trafik yoğunluğuna sebebiyet verecek, çevre kirliliği bu trafik nedeniyle 25 yıl boyunca devam edecek ve günlük olarak çok sayıda taşıma yapacak asit dolu tankerler ile bölgede risk daha da artacaktır.

ÇED raporu birbiriyle çelişen onlarca rakamı içerisinde barındırması, aynı konuları sürekli tekrarlaması, bir bütünlük göstermemesi gibi nedenlerle birçok uzman tarafından eleştirilmektedir. Örneğin raporda kullanılacak sülfürik asit miktarı için değişik sayfalarda 2-3 farklı rakam verilmektedir. İlgili rapor bu ve benzeri örneklerle doludur. Çevre ve insan sağlığı ekonomik endişelere feda edilemeyecek kadar önemlidir. Bu projenin sonunda elde edilecek gelire oranla kayıplar çok daha büyük ve uzun vadeli olacaktır. Kirlenmiş doğal çevre, göç etmek durumunda kalmış yöre halkı, sağlık sorunları ile karşı karşıya kalmış kuşaklar göz ardı edilmemeli ve rapor tüm bu nedenlerle yeniden değerlendirilmelidir. Bölgede yapılacak olan Nikel Madeni işletmesinin ve Nikel Madenin çevre kirliliği, halk sağlığı ve sosyo-ekonomik sonuçları açısından yeniden değerlendirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci maddesi ve TBMM içtüzüğünün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir araştırma komisyonu kurularak konunun tüm boyutları ile araştırılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Ecz. Özgür ÖZEL

MANİSA MİLLETVEKİLİ

Dr. Candan Yüceer

Tekirdağ M. C. Ym

Recep H. Çurukcu

Edirne M. V. 3

Dr. Serpil Tanrıku

İst. M. V. 4

U. R. M. S.

Ali Serinbay

Gaziantep M. V. 7

Ayşe Nedret Akova

Balıkesir Milletvekili

Turgut Daneli

Adana Milletvekili

Muharrem

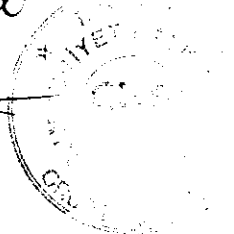
Karadeniz

Bulent Tescam

Aydın M. V.

Haydar Akar

Kocaeli

[illegible]

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

ÖZET

Her tür ekonomik faaliyette esas amaç insanın refahı ve mutluluğudur. Bu nedenle yapılacak yatırımlar ve uygulamaya konulacak ekonomik programlar bu açıdan değerlendirilmeli ve kamu yararı birincil ilke olarak seçilmelidir.

Manisa ilinin Akhisar ve Gördes ilçesi ile Balıkesir ilinin Sındırgı ilçeleri arasında yer alan Tavşan Alanı mevkiinde META Nikel Kobalt Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından yapılacak Nikel Rafinerisinin ÇED Raporu işletmenin insan sağlığına, çevreye ve doğaya vereceği zararlara rağmen onaylanmış ve işletmenin 2013 yılında hayata geçmesi planlanmıştır. ÇED Olumlu raporu projenin ekonomik katkılarını olumlu bir şekilde değerlendirse de, uzun zaman zarfında, tekrardan yerine getirilemeyecek olan insan sağlığı ve doğadır. Ekonomik kar ile takas edilen şey insanın refahı ve onun mutluluğudur.

Nikel madeninin ağır metaller sınıfında olduğu düşünüldüğünde çevreye ve insan sağlığına vereceği zararlar açıkça görülebilir. Yapılan araştırmalar da Nikel madeninin insanlarda mide, akciğer, burun ve sinüs kanserine yakalanma riskini artırdığını, kronik bronşit ve akciğer yetersizliğine neden olduğunu göstermektedir. İşletmede kullanılacak kimyasallar içerisinde en önemlisi sülfürik asittir. Üretim süresi boyunca günde 1000 ton, yılda 350.000 ton ve 25 yılda 8,75 milyon ton sülfürik asit kullanılacaktır ve bu rakam çok yüksektir. Sülfürik asit tesislerinin önemli etkilerinden biri de asit sisidir. Asit sisi kolayca solunum yollarına ulaşmakta ve akciğer kanserine neden olmaktadır. Özellikle çocuklarda solunum yolu enfeksiyonu başta olmak üzere çeşitli iltihaplanmalar ve bağışıklık sisteminin zayıflaması gibi sağlık sorunlarına sebep olmaktadır. Sahada %2,5 oranına varan arsenik bulunmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü 1993 yılında sulara arsenik için izin verilen maksimum düzeyini 10 mikrogram/litre olarak revize etmiştir. Manisa ilinin Kayacık Kasabasında Haziran 2011 tarihinde içme sularında yapılan tahlil sonucu bu değer litrede 25,9 olarak çıktığı görülmüş ve suların içilemez ve kullanılamaz olduğu Manisa İl Sağlık Müdürlüğü'nce Kayacık Belediye Başkanlığı'na bildirilmiştir. Arseniğin sağlığa olumsuz etkileri 200 yıldır bilinmektedir. Arsenik sürekli alındığında kanser riski oluşturmakta, çeşitli cilt hastalıkları ve deri kanserlerine neden olmaktadır. Aynı zamanda başta arsenik olmak üzere ağır metallerin yeraltı sularına karışması çok çeşitli sağlık sorunlarına yol açacaktır.

İnsan sağlığını etkileyecek bu faktörlerin yanı sıra projenin çevreye ve doğaya vereceği zarar çok yönlü olacak ve uzun vadede sosyo-ekonomik koşullar yöre halkı için olumsuz boyutlara ulaşacaktır.

ÇED raporu birbiriyle çelişen onlarca rakamı içerisinde barındırması, aynı konuları sürekli tekrarlama, bir bütünlük göstermemesi gibi nedenlerle birçok uzman tarafından eleştirilmektedir. Örneğin raporda kullanılacak sülfürik asit miktarı için değişik sayfalarda 2-3 farklı rakam verilmektedir. İlgili rapor bu ve benzeri örneklerle doludur. Çevre ve insan sağlığı ekonomik endişelere feda edilemeyecek kadar önemlidir. Bu projenin sonunda elde edilecek gelire oranla kayıplar çok daha büyük ve uzun vadeli olacaktır. Kirlenmiş doğal çevre, göç etmek durumunda kalmış yöre halkı, sağlık sorunları ile karşı karşıya kalmış kuşaklar göz ardı edilmemeli ve rapor tüm bu nedenlerle yeniden değerlendirilmelidir. Bölgede yapılacak olan Nikel Madeni işletmesinin ve Nikel Madeninin çevre kirliliği, halk sağlığı ve sosyo-ekonomik sonuçları açısından yeniden değerlendirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci maddesi ve TBMM içtüzüğünün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir araştırma komisyonu kurularak konunun tüm boyutları ile araştırılmasını saygılarımızla arz ederiz.

